

ת"פ 41312/03/16 - י' ד' נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41312-03-16 מדינת ישראל נ' ד'

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המבקש:
י' ד' באמצעות ב"כ עוה"ד אלון בן זיו, לאה פוזמנטיר
ודבורה גבע
נגד
המשיבה:
מדינת ישראל
באמצעות ב"כ עו"ד ערן שמיר

החלטה

בקשה לחיוב המשיבה בתשלום פיצויים לפי סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

רקע

1. כנגד המבקש הוגשו ביום 20.3.2016 כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים. כתב האישום אחז

עמוד 1

שישה אישומים, שייחסו למבקש מספר עבירות תקיפת בת זוג- לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין וכן מספר עבירות איומים - לפי סעיף 192 לחוק העונשין, כמפורט להלן:

- האישום הראשון פירט איומים בהם נקט המבקש כנגד אשתו מ' ד' (להלן: "המתלוננת"), ביום 12.3.16 בשעה 17:00 לערך, תוך שהצמיד בקבוק בירה לצווארה ואמר, בין היתר, שישחט אותה. באותן נסיבות, אמר המבקש לבנותיהם שילכו לישון ובבוקר "אין אמא". בהמשך, המשיך המבקש באיומים כלפי המתלוננת, באומרו שישחט אותה.
 - האישום השני תיאר מקרה מיום 11.3.16, בו הצמיד המבקש בקבוק בירה לצווארה של המתלוננת ואיים שישחט אותה ואת אמה.
 - האישום השלישי ייחס למבקש את חניקת המתלוננת בצווארה באמצעות ידיו, כשבועיים עובר ליום 13.3.16.
 - האישום הרביעי פירט איומים כנגד המתלוננת ביום 18.2.16, בעודה מבשלת ולעיני בנותיהם, בכך שאמר לה שהוא מעדיף לשחוט אותה. בנסיבות אלה, ניתק המבקש את החשמל ואת הגז במטבח הבית ודחף את המתלוננת מהמטבח אל עבר הסלון. כשהמתלוננת פרצה בבכי, איים המבקש בכך שאמר שאינו מפחד מאף אחד ורוצה לראות מי יתקשר ויציל אותה. למחרת, בסמוך לשעה 03:00, העיר המבקש את המתלוננת ואיים שישחט אותה ויזרוק אותה בפח.
 - האישום החמישי ייחס למבקש את חניקת המתלוננת באמצעות הידוק צעיף שהיה סביב צווארה, עד שנפלה והתעלפה, זאת כחודש עובר ליום 13.3.16.
 - האישום השישי תיאר מקרה שאירע מספר חודשים עובר ליום 13.3.16, במהלכו המבקש היכה את המתלוננת במכות אגרופ בראשה ובכל חלקי גופה, ואף איומים בדרך של הצמדת סכין לצווארה.
2. המבקש נעצר ביום 13.03.2016, ושוחרר למעצר בית ביום 23.06.2016, אשר תנאיו הוקלו מעת לעת. ביום 21.05.2018 הורה בית המשפט על זיכוי המבקש מכל המיוחס לו בכתב האישום. ביום 18.04.2019 הוגשה בקשה זו לפסיקת פיצויים למבקש לאור זיכוי.

טיעוני הצדדים

3. ב"כ המבקש, עו"ד בן זיו, פירט את הבקשה בהתאם לכל אחת מהעילות המופיעות בסעיף 80 לחוק העונשין. לגבי עילת היעדר יסוד להאשמה, טען כי התשתית הראייתית שעמדה בפני המאשימה בטרם הוגש כתב האישום היתה רעועה, וכן כי מחדלי היחידה החוקרת הביאו לכך. את הבסיס לטיעון זה ביקש לראות בהתעלמות המאשימה מזיכוי הקודם של המבקש בגין עבירות שיוחסו לו כלפי אותה בת זוג, לגביה נקבע בהכרעת דין בשנת 2011 כי קיימים קשיים במהימנותה. לחילופין, טען כי גם אם סברה

המאשימה שיש בידה די ראיות להגשת כתב האישום, הרי שהיה עליה לחזור ממנו לאחר שנחשפה לעדות המתלוננת בבית המשפט.

ביחס לעילת הנסיבות האחרות המצדיקות פיצוי, טען ב"כ המבקש כי מדובר בעילה עמומה שיש לכלול בגדרה את נסיבות מקרה זה, לאור מספר גורמים: התנהלות המאשימה, אשר ידעה כי קיים קושי ראיתי וכן כי המבקש זוכה בעבר; נזקים שנגרמו למבקש כגון ניתוק מילדיו, נזקים נפשיים שנגרמו להם, ומשך שלילת חירותו; נזק כלכלי שנגרם למבקש אשר פוטר מעבודתו ללא פיצויי פיטורין בשל מעצרו; פגיעה שנגרמה למבקש בשמו הטוב; הפגיעה שנגרמה לתא המשפחתי; העובדה שמדובר בפעם השניה בה המבקש סבל מתלונות שווא מצד המתלוננת.

בהמשך, לאחר תגובת המשיבה, התחלף יצוגו של המבקש. עוה"ד פוזמנטיר וגבע השלימו את טיעון עו"ד בן זיו, וטענו כי היחידה החוקרת התרשלה בכך שהתעלמה מראיות מזכות: כך, נטען כי אחיותיה של המתלוננת ואמה, אשר נקראו למתן עדות, לא נשאלו האם הבחינו במבקש מתעלל במתלוננת; וכך, נטען באריכות כי לא נחקר המניע להגשת התלונה, אשר נחשף לטענתן אך לאחרונה, במהלך דיון בבית הדין הרבני, כנסיון המתלוננת להביא לתשלום מזונות מצד המבקש לגבי ילדה אשר נולדה לה כתוצאה מיחסים שקיימה עם אחר בעת שהמבקש היה עצור לפני כשמונה שנים. בהקשר זה, טענו כי רק האשה "ידעה על מזימותיה... ושכנעה את משפחתה להעיד נגדו..." (תגובה מיום 20.6.2019). לסיום, טענו ב"כ המבקש כי היה על המשיבה להסתפק בצו הרחקה מהמבקש ולא לעתור למעצרו.

4. ב"כ המשיבה ביקש לדחות את הבקשה, וחילק את תגובתו בהתאם לעילות השונות. לגבי היעדר יסוד סביר להאשמה, פירט את חומר החקירה אשר עמד בפני המשיבה בעת הגשת כתב האישום כנגד המבקש וכן להכרעת הדין שניתנה. בהתבסס על מסקנת בית המשפט כי עדות המתלוננת אינה מאפשרת קבלת ממצאים חד משמעיים, קושי עליו לא ניתן לעמוד מקריאת העדות, טען ב"כ המשיבה כי מדובר בזיכוי מחמת הספק וכן כי לא היה בידי המשיבה להעריך כי עדות המתלוננת תימצא לא מהימנה בבית המשפט. אשר לעילת הנסיבות המצדיקות פיצוי, התייחס ב"כ המשיבה להנמקות השונות של ב"כ המבקש, וטען כי לא הוצגו ראיות לנזק שנגרם למבקש אלא נטענו טיעונים כללים בלבד. ביחס לטענת מחדלי חקירה, השיב כי חומר הראיות לא העלה כל אינדיקציה שיש בה לבסס כיוון חקירה כגון זה לו טענו ב"כ המבקש.

דין והכרעה

5. בית המשפט העליון קבע, בהתבסס על התקנות הנוגעות לבקשת פיצויים ועל הרציונלים להן, כי די בשיהוי ניכר בהגשת הבקשה על מנת לדחותה על הסף:

"...ובין אם משום שהבקשה מושא הערעור הוגשה בשיהוי ניכר - היה מקום לדחות על הסף את בקשתם המאוחרת של המערערים לפיצוי ולהחזר הוצאות הגנה לפי סעיף 80"
(ע"פ 2255/15 תאופיק אגבריה נ' מדינת ישראל (22.3.2016) פסקה 12).

הכרעת הדין בתיק שבפני ניתנה ביום 12.5.2018 ואילו הבקשה לפיצוי הוגשה ביום 18.4.2019. לא נמצא כל נימוק מניח את הדעת לעיכוב המשמעותי ביותר בהגשת הבקשה.

במקרה הנדון, אף בחינת הנמקות הבקשה לגופן מביאה לכדי דחייתה, כפי שיפורט להלן.

היעדר יסוד להאשמה

6. עילת פיצוי זו יש לבחון בהתאם לחוק החקירה אשר עמד לנגד עיני התביעה עובר להגשת כתב האישום. המבחן הוא מבחן אובייקטיבי השואל את השאלה הבאה:

"אם חומר החקירה שהיה בפני התביעה עובר להגשת כתב-האישום היה מעלה אצל תובע סביר ציפייה כי יש בו ראיות לכאורה לבסס ההרשעה"
(ע"פ 1767/94 יוסף נ' מדינת ישראל (1999) פסקה 20).

יש להדגיש, כי גדרי עילה זו נקבעו למצבים חריגים ויוצאי דופן:

"...יש צורך להוכיח כי כתב האישום הוגש מבלי שהיה לו בסיס כלשהו, או שהיסוד להאשמה היה רעוע ביותר...מדובר איפוא בסיטואציות חריגות של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית ובולטת ... מטבע הדברים התממשות עילה זו צפויה להיות נדיר (לפחות יש לקוות שאכן זה הוא המצב)"
(ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל, (15.1.2013) (להלן: "עניין בוגנים"), פסקה 18 בפסק דינו של כב' השופט מלצר)

וכן נקבע כי מדובר במצבים קיצוניים:

"אין די בחוסר סבירות סתם אלא יש להראות 'מצב קיצוני של אי-סבירות בולטת'"
(ע"פ 5923/07 ראשיד שתיאווני נ' מדינת ישראל (6.4.2009) פסקה 12).

7. כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, מסד הראיות נשען על עדות המתלוננת ונתמך בראיות מחזקות. הקושי שנמצא לבסס את המיוחס למבקש בכתב האישום, נשען על התרשמות בלתי אמצעית של בית המשפט מאופן עדות המתלוננת כגון מונוטוניות, היעדר הבעת רגשות והימנעות מעדות ביחס לדברים שעלו בהודעותיה במשטרה (סע' 5 להכרעת הדין). הקושי התחדד לאחר שקשיים אלה לא מצאו פתרון אף לאחר ריענון זכרון המתלוננת מתוך הודעותיה במשטרה, במהלך עדותה בבית המשפט (סע' 6-7 להכרעת הדין וההפניות שם). בוודאי שרכיבים אלה לא עמדו בפני התובע בעת הגשת כתב האישום

כנגד המבקש, ומדובר בהתפתחות מהלך הדיון המשפטי. לא נמצא כל רמז בחומר הראיות לאופן בו המתלוננת עתידה להעיד בבית המשפט. בנוסף, לא ניתן גם להתעלם מהראיות המחזקות את המפורט בהודעות המתלוננת במשטרה, דוגמת עדויות אחיותיה ואמה אשר פורטו בהרחבה רבה בהכרעת הדין (סע' 14 להכרעת הדין), אך לא היה בהן כדי למלא את החסר בעדותה המשמעותית של המתלוננת.

בחינת הראיות שעלו בחומרי החקירה בעת הגשת כתב האישום, מציבה יסוד סביר להרשעת המבקש במיוחד לו, ומעידה על כך שהתובע פעל כתובע סביר המנתח את חומר החקירה ומגיע למסקנה הגיונית בדבר ראיות לכאורה לביסוס הרשעה. בבחינת למעלה מהצורך, אפנה לכך שאף ב"כ המבקש הסכים בדיון במסגרת הליך המעצר לקיומן של ראיות לכאורה (מ"ת 41360-03-16, דיון מיום 5.4.2016). בוודאי שאין מדובר במקרה זה ב"מצב קיצוני של אי-סבירות בולטת".

8. לנוכח הקושי הראייתי שהתעורר בשל התרשמות בית המשפט מהמתלוננת, נקבע בהכרעת הדין כי אופן עדותה בבית המשפט "אינו מאפשר קבלת ממצאים חד משמעיים לגבי העובדות המיוחסות לנאשם" (סע' 6 להכרעת הדין). באופן דומה, נקבע בהכרעת הדין לגבי הרושם הבעייתי שהותירה המתלוננת כי "יתכן ונבע מריבוי אירועים, כפי שטענה המאשימה, אך אין בכוחו לגבש תשתית ראייתית מתאימה לשם הרשעה בפלילים" (סע' 13 להכרעת הדין). די בקביעות אלה על מנת להביא לזיכוי המבקש במשפט פלילי אך לא מעבר לכך. אין מדובר בקביעה כי המבקש לא ביצע את המיוחס לו, אלא בספק שהתעורר במהלך שמיעת העדויות בבית המשפט, ולנתן זה יש לתת משקל נוסף ביחס לדחיית עילת היעדר יסוד להאשמה במקרה הנדון:

"זיכוי מחמת הספק בדרך כלל משמיע שאין מתקיימת החלופה הראשונה של

סעיף 80(א) 'שלא היה יסוד לאשמה'"

(ע"פ 5140/05 משה זגורי נ' מדינת ישראל, (24.6.2007), פסקה י' בפסק דינו של

כב' השופט רובינשטיין).

9. ב"כ המבקש, עו"ד בן זיו, מיקד את טיעונו בגין עילה זו בהתנהלות המשיבה אשר התעלמה מזיכוי קודם של המבקש בגין עבירות שיוחסו לו כלפי אותה בת זוג. לא ניתן לייחס משקל משמעותי לזיכוי המבקש בתיק אחר בשנת 2011, לגבי אירועים משנת 2010, בעת בחינת תלונת המתלוננת בשנת 2016. הדברים מתחדדים לאחר עיון באותה הכרעת דין אשר לא קבעה כל ממצא פוזיטיבי כנגד מהימנות המתלוננת אלא התייחס לספק שהתעורר, וכן לנוכח ראיות מחזקות שעמדו לנגד עיני התובע בעת הגשת כתב האישום הנוכחי. טיעונו החלופי של ב"כ המבקש, כי היה על המשיבה לחזור בה מכתב האישום לאחר עדות המתלוננת, מתעלם מכך שהמתלוננת העידה ראשונה במהלך פרשת התביעה, ולאחריה ניתן היה בהחלט להעריך פוטנציאל ראייתי נוסף המחזק את יסודות המיוחס למבקש לאור עדויות עדי תביעה נוספים וכן במהלך פרשת ההגנה.

ב"כ המבקש, עו"ד פוזמנטיר וגבע, ביקשו לבסס עילה זו על התעלמות היחידה החוקרת מ"ראיות מזכות". לא מצאתי כל בסיס להנמקות שניתנו לטיעון זה: לגבי סוגיית חקירת אחיותיה של המתלוננת, הרי שאלה לא טענו בעדותן במשטרה כי הבחינו במבקש תוקף את המתלוננת, ובהמשך העידו בבית המשפט תוך שהיו נתונות לחקירה נגדית של ב"כ המבקש. לגבי הסוגיה של אי חקירת מניעה להגשת

התלונה, אשר עמדה בלב טיעון זה מצד המבקש, אני מוצא כי גם אם תמצא תשתית הולמת לביסוס מניע כלשהו להגשת התלונה - הרי מדובר בחכמת בדיעבד. לא ניתן להעלות על הדעת כיצד ומדוע היה על חוקר או על תובע לפנות ולבחון את מניע אפשרי, אשר התעורר אך לאחרונה, כקשור לסוגית תשלום מזונות לילדה שנולדה כתוצאה מיחסים עם גבר אחר.

לנוכח כל האמור לעיל, אני קובע כי המשיבה נהגה באופן סביר בעת הגשת כתב האישום וכן כי לא נפלה בעצם הגשתו טעות המצביעה על "אי סבירות בולטת", "זדון", "חוסר תום לב" או "רשלנות חמורה ביותר". לפיכך, עילת היעד יסוד להאשמת המבקש לא הוכחה במקרה זה.

נסיבות אחרות המצדיקות מתן הפיצוי

10. מדובר בעילה אשר נותרה עמומה במידה רבה, בחוק ובפסיקה, ללא גבולות חדים וברורים. לצד זאת, נקבעו בפסיקה שלוש קטגוריות של נסיבות, לסיוע בהכוונת שיקול הדעת השיפוטי: הליכי המשפט; אופי הזיכוי וטיבו; נסיבות אישיות של המבקש החיצוניות למשפט (ע"פ 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3) 73, (2002)).

בחינת פירוט הנמקות ב"כ המבקש, עו"ד בן זיו, מביאה לדחיית עילה זו:

- לא מצאתי קושי בהתנהלות המשיבה, אשר החליטה לנהל את ההליך על אף זיכוי של

המבקש בעבר. הגם שהצדדים ובית המשפט בהליך המעצר היו מודעים לכך, לא היה בנתון זה כדי להשפיע על קיומן של ראיות לכאורה, אשר נשענו בין היתר על מספר ראיות מחזקות לעדות המתלוננת. בנוסף, כמפורט לעיל, עיון בהכרעת הדין במסגרתה זוכה המבקש בעבר, לא העלה קביעה פוזיטיבית לגבי חוסר מהימנותה של המתלוננת.

- המבקש לא הציג ראיות לגבי נזקים נפשיים שנגרמו לילדיו כתוצאה מהניתוק ממנו, וכן לגבי נזקים נפשיים שנגרמו לו בשל שלילת חרותו. באופן דומה, לא הוצגה כל ראיה לגבי פגיעה בשמו הטוב של המבקש, אי מתן פיצויי פיטורין או קושי שהיה לו במציאת עבודה מיד לאחר שחרורו ממעצר (בהתאם לנספח 4 לבקשה, המבקש שב לעבוד כשבוע לאחר שחרורו ממעצר). אין ספק כי מעצר מביא לפגיעה ממשית ולנזק לעצור, פגיעה בעלת היבטים שונים. יחד עם זאת, הטלת פיצויים בגין נזקים המאפיינים כל מעצר, זאת בשונה מנזקים חריגים, עלולה להקשות על יישום האינטרס הציבורי שבהבאת עבריינים למשפט והגנה על שלום הציבור. לפיכך, בלא שהוכחו בבקשה זו נזקים חריגים ויוצאי דופן - אין מקום לפסוק פיצויים:

"...אכן, המערער הוא צעיר ומעצרו גרם לו נזקים, אך בהתאם להלכה הפסוקה אין בנזקים שאינם חריגים או יוצאי דופן בזיקה להליך המעצר כדי להצדיק פסיקת פיצויים מכוח סעיף 80 לחוק העונשין"

עמוד 6

(ע"פ 1042/13 עובדיה קקון נ' מדינת ישראל (25.6.2014), פסקה 12).

- את סוגית העמדתו של המבקש לדין בפעם השניה, בשל תלונות אותה מתלוננת, וזיכוי בפעם השניה, יש לבחון על יסוד מכלול השיקולים, לרבות השיקולים הציבוריים ובהם:

"...בצורך שלא להביא להרתעת יתר של התביעה מלהעמיד אדם לדין מקום שנאספו ראיות מספיקות להגשת כתב אישום... מושג-מפתח לענין העילה השניה הוא לפיכך 'העוול' שנגרם למבקש שזוכה - בהסתכלות כוללת" (ענין בוגנים, פסקאות 19-20 בפסק דינו של כב' השופט מלצר).

המבקש אכן זוכה בפעם השניה, אך בשני המקרים לא נקבע כי המתלוננת אינה דוברת אמת אלא כי קיים קושי בביסוס המיוחס למבקש, על סמך עדותה, ברף הפלילי הנדרש. בשני המקרים עמדו בפני המשיבה ראיות מחזקות לעדות המתלוננת, וכן - לכל הפחות במקרה הנדון - עמדה מסוכנות הנובעת מהמעשים שיוחסו למבקש. השיקול הציבורי מחייב בנסיבות אלה הגשת כתב אישום לצד בקשת מעצר. לא ניתן לקבל את טיעון ב"כ המבקש, עוה"ד פוזמנטיר וגבע, כי היה על המשיבה להסתפק בצו הרחקה כנגדו. כפי שנקבע בשתי ערכאות, בהתחשב בראיות שעמדו באותה עת לעיני התובע ובית המשפט, היה מקום להשית על המבקש תנאים מחמירים מצו הרחקה. לפיכך, אין לראות בנסיבות כוללות אלה משום עוול משמעותי שנגרם למבקש ונכלל בגדר אותן נסיבות אחרות המצדיקות מתן פיצוי.

סוף דבר

הבקשה למתן פיצויים נדחית.

המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ח' אלול תשע"ט, 08 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.